

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru streinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată în 1888 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Proiectul legii electorale primejdueste interesele neamului

Declaraţiile d-lui Iuliu Maniu, preşedinte al
Partidului Naţional

In şedinţa de Duminică a Camerii, d-lul Iuliu Maniu, preşedintele al Partidului Naţional, luând cuvânt la legea electorală, a făcut următoarele declaraţiuni:

Condiţiunile cu totul anormale în care se discută acest proiect de lege mă absolvă de la îndatorirea ca să dau cuvântul aşa precum aş fi dorit.

Felul cum este prezentat acest proiect de lege lipsindu-i cu totul datele statistice, demografice şi etnografice ale ţării noastre, lipsindu-i absolut materialul de documentare sistematică, este cu desăvârşire imposibil ca un om obiectiv să-şi poată face judecata reală despre consecinţele pe care le va putea avea.

Nu avem nici o expunere sistematică asupra întrebării: Care va fi urmarea lui din punctul de vedere al claselor sociale şi minoritare? Sunt deci absolviţi de datorie, care altfel mi s'ar fi impus, să discutăm mai temeinic acest proiect de lege. Aşa cum această şi împrejurarea că principiile fundamentale ale acestei legi, sunt diametral opuse întregii mele gândiri şi simţiri care sunt naţionale şi hotărâţi democratice, ceea ce asemenea mă absolvă de la îndatorirea să fac examinare cuvenită acestui proiect de lege.

Reprezentarea minorităţilor etnice

Dacă am făcut această întrebare, pentru care vă cer scuze şi vă mulţumesc că aţi îngăduit-o, am făcut-o să văd şi să aibă ocazie să se discute să cunoască care sunt vederile d-voastră la legătură cu acest proiect de lege, privitor la minorităţile etnice şi se urmăreşte să prevădă în această privinţă. Avându-mi din răspunsul domnului ministru, trebuie să constat că prevederile d-voastră sunt greşite. Eu stau pe baza hotărârilor dela Alba-Iulia. Aceste hotărâri spun că trebuie să li se asigure minorităţilor etnice o reprezentare dreaptă, în raport cu proporţiunea lor numerică în legislaţia ţării.

Este deci departe de mine gândul să atac din acest punct de vedere proiectul de lege. Eu şi astăzi cred că orice român, cu simţ de dreptate şi cu prevedere politică, este convins că minorităţile trebuie să fie reprezentate în parlamentul ţării în proporţiune cu însemnătatea lor numerică, socială şi economică.

D-l Tancred Constantinescu, ministrul industriei şi comerţului: Absolut la fel şi noi, d-le Maniu.

Ce vor face minorităţile

D-l Iuliu Maniu: Nu din acest punct de vedere atac eu acest proiect de lege, ci cu to-

tul din alt punct de vedere. Întâi, pe baza acestui proiect de lege, minorităţile etnice şi confesionale stau faţă în faţă cu o alternativă, destul de grea pentru ele şi pentru ţară. Urmarea acestui proiect de lege va fi pentru ele, că vor fi silită ca să se solidarizeze în întreaga ţară, şi toate în contra noastră şi atunci vor avea o reprezentare mai mare decât cum ar fi în gâdul altfel proporţiunea lor numerică şi raportul lor cultural şi economic. Dacă noi în hotărâţile dela Alba-Iulia, am spus că vom să aibă minorităţile o reprezentare dreaptă, în proporţie cu importanţa lor reală, tot odată am spus că nu pot avea o mai mare importanţă numerică în conducerea ţării, decât se cuvine după această proporţiune, în ceea ce priveşte forţa lor culturală şi economică.

Or, conform economiei legii d-voastră, dacă minorităţile silită de noi se vor asocia în întreaga ţară toate împreună, şi vor face cartel electoral, poate şi ajutate de acele curente sociale, care în unele privinţe pot să aibă tendinţe de convenţă politică cu ele, atunci acele minorităţi vor avea o reprezentare mai mare decât cum proporţiunea lor numerică şi însemnătatea lor culturală ar pretinde-o şi pe care noi am putea s-o admitem (apluze pe băncile opoziţiei).

De altă parte, proiectul d-voastră de lege pune cea mai alternativă pentru ei aceea adică că în cazul decă nu se solidarizează, în urma economiei acestui legi, nu vor putea avea reprezentarea care li se cuvine, ci vor fi anulaţi din parlamentul ţării. Or, noi nu vrem nici una, nici alta. Dvs., puteţi constata, aceasta pe baza datelor statistice pe care desigur le-aţi studiat, dar nu le-aţi alăturat proiectului dvs. dar pe care eu le cunosc şi le-am studiat şi în această ocazie.

În urma acestei legi, minorităţile sau vor fi politiceşte aproape deşinţate în Ţara Românească, sau vor fi silită să formeze o forţă, care nu este în interesul nostru s-o aibă pe te raportul lor numeric.

Îndrumarea politicii de stat

Dar, este altă împrejurare cu mult mai însemnată. Soarta naţiunii române nu va depinde de raportul numeric de forţe, care într'un moment dat va exista în parlament, între noi şi între popoarele minoritare. Soarta Ţării Româneşti depinde cu totul de altceva, depinde de cumintenia, cum vom îndruma politica

noastră de Stat şi viaţa naţională, şi mai depinde de modul cum vom reuşi să dezvoltăm anumite raporturi între noi şi ele, de a încheia deoparte poporul românesc şi pe cale frăţească şi legală a influenţa de altă parte minorităţile, să se apropie de noi.

Avem datoria în interesul mare al neamului românesc, ca noi, poporul românesc, să ne înarmăm cu toate forţele ca să putem exercita o cât mai mare putere sufletească, morală şi socială asupra minorităţilor. Or, domnilor, prin acest proiect de lege veţi face chiar contrariul.

Prin acest proiect de lege în loc să puneţi în mod instituţional toate elementele în armonie, în loc să încheiaţi şi să dezvoltaţi puterile poporului român, faceţi toate posibilităţile ca minorităţile fie ele etnice, fie confesionale, în loc să se adune cu noi, să se depărteze de noi, să se împreune între ele.

Prin urmare, prin acest proiect de lege se face ceea ce în Austria au voit să facă, aceia cari au intenţionat să adune fiecare suflet german în contra elementelor celorlalte cari erau puterea adevărat democratică a ţării. Legea aceasta nu face altceva decât să ajute prin instituirea unui cadastru naţional năzuinţa acelor minorităţi, cari au voit să se închege împreună, pentru a face un front politic şi unic naţional, în faţa celorlalţi. D-tră trebuia să cunoaşteţi trecutul legislaturii electorale în statele cari erau politice, şi numai după aceea să prezentaţi un proiect arătând în el clar, din punct de vedere naţional, consecinţele lui pentru viitorul neamului românesc.

Nu am nici un sentiment nici de duşmanie, nici de adversitate faţă de minorităţile din ţara aceasta am dat totdeauna dovadă, în toată viaţa mea,

ca şi întreg partidul naţional în întreaga lui activitate, că avem selicitudinea pentru ele, să facem ca să se simtă mulţumite şi să se poată dezvolta în calităţile lor culturale şi economice în cadrul acestei ţări, dar nimeni nu mi-ar putea lua în nume de rău dacă privim cu multă atenţiune şi conştienţiozitate la dezvoltarea viitorului mare al Neamului Românesc şi la încheierea lui. Ori, domnilor, proiectul acesta de lege, este din acest punct de vedere o profundă greşeală şi să dea Dumnezeu ca să nu se răsbune asupra neamului românesc. (Vii apl.).

D. TANCRÉD CONSTANTINESCU, răspunde. D-sa arată că minorităţile se pot solidariza într'un bloc minoritar şi după actuala lege electorală.

Gruparea minorităţilor.

D-l Iuliu Maniu: D-le ministru daţi-mi voie să vă întrerup numai cu câteva cuvinte: D-voastră spuneaţi că în definitiv, dacă este vorba ca să se solidarizeze minorităţile, ele se pot solidariza şi după legea actuală. Este adevărat, dar cu o mică deosebire, că acum se pot solidariza în singuraticile circumscripţii electorale, pe câtă vreme cupă legea dvs. se pot solidariza în întreaga ţară. Or, dacă d-voastră veţi lua statistica, pe care desigur o aveţi, veţi vedea că minorităţile sunt 26%, ori exact, aceste care se pot lua în seamă ca forţă politică 25%. Aceste 25% minorităţi, culturaliceşte destul de dezvoltate, cu o încheiere socială destul de puternică, cu o dezvoltare economică în genere foarte frumoasă, ceea ce ne înveseleşte şi pe noi, dar în tot cazul sunt elemente cari, pot realiza o eventuală solidarizare între ele. Dacă aceste elemente minoritare 25% în ţară, se vor solidariza, putem prevedea că în parlamentul ţării va ajunge în această privinţă o reprezentanţă naţională altfel decât cum d-voastră v'o închipuiţi. Mai ales dacă d-tră înţei scama de o împrejurare că sistemul proporţional electoral, precum şi acesta al d-tră, ajută pe cei cari sunt solidari şi slăbeşte pe cei cari sunt împărţiţi. D-tră ştiţi foarte bine că orice economie politică, în ori şi care ţară din lume se bazează pe o diviziune în cel puţin a două partide a opiniei publice căci altfel nu poate exista o viaţă politică. Natural că elementul românesc va trebui, în mod fatal, să fie împărţit în cel puţin două partide. Mai mult, putem prevedea d-le ministru că curentele noi sociale economice şi politice care există în diferite state sociale, vor aduce noi frământări în sufletul neamului românesc şi ar fi foarte rău să nu aducă pentru că atunci ar însemna că sufletul poporului stagnează şi

nu are simţ pentru curentele noi care frământă lumea. Este deci de prevăzut că elementul românesc, în mod fatal, va trebui împărţit în 3-4 partide, cel puţin cum sunt şi astăzi. Elementul minoritar şi el este frământat de aceste curente şi el, silit pe calea lui, ar fi divizat conform acestor curente după cum este divizat şi astăzi.

Organizare şi solidarizare.

Dacă d-voastră însă veţi impune legea aceasta, il veţi sili să se solidarizeze, căci altfel se vor teme de anularea lor politică (apluze pe băncile opoziţiei).

Eu nu am nimic în contra unei solidarizări a ori căror forţe şi nu pot să pot să zic nimic; este un produs al culturii, organizarea şi solidarizarea, dar cred, că este o greşeală fundamentală ca noi să-i silim printr'o lege să se solidarizeze ca nu cumva să fie anihilaţi.

Să credeţi, d-le ministru, şi să credeţi şi d-stră, d-lor, care după numărul celor prezenţi nu suntem aici într'o Adunare ci într'o mică consfătuire, că nu mă poartă în această chestiune nici un fel de pasiune, nici faţă de d-voastră, nici faţă de minorităţile etnice şi confesionale. Mă poartă un singur gând, care ne-a purtat şi care a trebuit să ne poarte totdeauna, dacă am voit să ajungem acolo unde a ajuns neamul românesc astăzi în ţara sa unită şi întregită, (apluze pe băncile opoziţiei unite) gândul de a apăra interesele permanente ale neamului românesc peste orice fluctuaţiuni politice şi a apăra principiul dreptăţii, care singură poate să fie o bază sigură a viitorului ţării noastre.

Abstragând dela celelalte principii, în a căror discuţiune nu intru, cred că, din acest punct de vedere este o fundamentală greşeală legea dvs., că nu este scuzată decât numai printr'un singur lucru că dvs. nu cunoaşteţi, nu aţi putut să cunoaşteţi, nu aţi studiat şi nu aţi frământat în cea atmosferă şi în cea luptă

Mica publicitate

De vânzare un biliard complet fără nici un defect, preț după învoială. Ioan Beer, Vulcan No. 46 245 1-2

Parcele pentru clădit

De vânzare 15 bucăți parcele bune și ieftine pentru clădit în mărime de câte 600-800 m² pe drumul Sît. Petru, partea către oraș între prima și a doua linie ferată. Subsolul parcelor constă din piatră. Informațiuni se dau la Dr. Alfred Witting avocat Brașov Str. Porții 44. 232 2-2

De vânzare teren 777 stânjenii □, potrivit pentru o vilă

prelungirea Străzii Tântașilor în apropierea vilei Știrbei. Priveliște admirabilă asupra orașului. Adresa: „Gazeta Transilvaniei”. 152. 60

Casa Centrală a Asigurarilor Sociale Brașov.

No. 2805.

Publicațiune

La această Casă cercuală, fiind vacante cinci posturi de impiegat cl. I-a, solicitanții cari îndeplinesc condițiunile art. 76-78 din regulamentul pentru aplicarea legii Statutului funcționarilor publici, vor înainta Direcțiunei Casei, până în ziua de 26 Martie a. c., cererile însoțite de actele prevăzute la art. 7 din regulament, urmând ca ziua fînerii examenului să se facă cunoscut ulterior.

Examenul va consta din o probă scrisă și una orală. Aceste posturi vor putea fi ocupate numai de bărbați, cari vor poseda cel puțin 4 cl. secundare și cu referințe bune. Retribuția este 600 Lei salar de bază plus accesoriile.

Ripsaș, director. 235 2-3

Ministerul Justiției

Comisiunea de naturalizări. Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor cari ar voi să facă o întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 25 din zisa lege:

Domnule Ministru, Subsemnatul Antusch Iosif născut la 14 Ianuarie 1888 la Szolcsan Ceho Slovacia, de religie rom. cat. căsătorit, de profesie fierbător de zahăr, supus ceho-slovac, domiciliat în Bod la fabrica de zahăr jud. Brașov. Sunt venit în țară dela 10 Februarie 1904 și dela această dată nu am părăsit nici odată țara, și de atunci până în prezent fac serviciu ca fierbător de zahăr la fabrica de zahăr Bod. Mam căsătorit la 15 Iulie 1911 cu Veronica Antusch născută Caras dela Sturpinile Brașovului, având și doi copii Iosif și Maria. Renunțând la orice cetățenie (supușenie) română, alăturând următoarele acte: 1. Act dela notariatul public, 2. Act de căsătorie, 3. Două acte de naștere al copiilor, 4. Atestat de moralitate și de când locuiesc în România, 5. Atestat după salariul ce l primesc. Primiți vă rog domnule Ministru așigura deosebitei mele stimate considerațiuni. 244 1-1 (ss) Iosif Antusch.

No. 66/926 Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 15 Maiu 1926 ora 10 dimineața se va face licitație publică în localul Ocolului silvic orășenesc, Oraș-Timiș, pentru vânzarea unei cantități aproximative de 9000 (nouă mii) metri cub lemne de brad (pușin mold) în picioare din pădurea orașului municipal Brașov, numită Vladij-Timșani de sus. Licitațiunea se va face cu oferte scrise închise fără supraoferte.

Prețul de strigare este 300 Lei pentru un metru cub. Garanția 300.000 Lei numărar sau la hârtii de valoare garantate de stat.

Dispozițiunile art. 72-83 din legea contabilității publice sunt aplicabile la fîneria licitației.

Ofertele timbrate legal trebuie să conțină afară de prețul oferit în cifre și litere declarația că oferentul cunoaște condițiunile și se supune lor necondiționat.

Condițiunile relative se pot vedea în orice zi de lucru la subsemnatul Ocol între orele de serviciu.

Brașov, la 15 Martie 1926. Ocolul silvic Oraș-Timiș al orașului Brașov. 242 1-3

No. 67/926 Publicațiune

În ziua de 15 Aprilie 1926 la ora 10 a. m. se va vinde în licitație publică cu oferte scrise și închise potrivit dispozițiilor legii contabilității publice art. 72-83 la biroul Ocolului silvic orășenesc Oraș-Timiș o cantitate de 420% stîngeni de lemne de țig-foc produse de acestocol silvic în pădurea „Cheșoara” precum și circa 60 stîngeni făcute ulterior.

Prețul de strigare 420 Lei de stîngin. Garanția 20.000 Lei.

Ofertele timbrate cu 1 Leu 50 bani trebuie să conțină afară de prețul oferit în cifre și litere declarația, că oferentul cunoaște condițiunile și se supune lor necondiționat.

Condițiunile detaliate se pot afla între orele de serviciu la subsemnatul birou.

Brașov, la 15 Martie 1926. Ocolul silvic Oraș-Timiș. 241 1-2

DISTOL VINDECA Gălbeaza OILOR și VITELOR De vânzare la Farmacii și Drogherii DEPOZIT PENTRU ARDEAL: Succ. lui FRANCISC GERGELY CLUJ Piața Unirii 21. 1087 21-9

No. 5327-1926. Publicațiune.

Se aduce la cunoștința publică că Comisia de ocol pentru împroprietărire din Brașov ne-a trimis spre publicare al doilea tablou al celor împroprietăriți cu loturi de case, pe baza legii agrare, care cuprinde un număr de 114 locuitori îndreptățiți din Dârste.

Tabloul și procesul verbal respectiv se poate vedea de cei interesați timp de 15 zile la secția economică a Primăriei Str. Argintarilor 5 II. ușa 3. Brașov, 20 Martie 1926. 243 1-1 Primăria.

Fabrica de hârtie Zârnești S. A. R. BRAȘOV.

ACTIV Bilanț la 31 Decembrie 1925. PASIV

Table with 2 columns: Item, Value. Includes Imobile, mașini și instalațiuni (10,708,824 50), Casa direcțiunei în Brașov, Casa de locuit în Brașov, Cassa numerar, Cauțiuni, Efecte comerciale, Debitori, Hârtie și punji în depozit, Materiale în depozit.

Table with 2 columns: Item, Value. Includes Capital (9,000,000), Fond de rezervă (568,864 91), Amortizări în anul 1925 (3,323,047 36), Fond de rezervă pentru dubioși în anul 1925 (313,838), Creditori (16,864,269 30), Fondul pentru asistență al funcționarilor și lucrătorilor (200,000), Beneficiul net (2,778,745 55).

DEBIT Contul de Profit și de Pierdere la 31 Decembrie 1925. CREDIT

Table with 2 columns: Item, Value. Includes Salarii și Cheltueli (3,246,077 64), Dobânzi (2,367,891 31), Impozite (1,189,367 91), Amortizări (750,400 34), Fond de rezervă pentru dubioși (76,343), Fondul pentru asistența funcționarilor și lucrătorilor (200,000), Beneficiul net în anul 1925 (2,547,833 41).

Table with 2 columns: Item, Value. Includes Report din anul 1924 (230,912 14), Beneficiul brut (10,377,943 61), Beneficiul net în anul 1925 (2,778,745 55).

Seful contabilității: Frederic Gölmer Contabil autorizat.

Consiliul de Administrație:

- (ss) Cost Hălăceanu, Președinte. (ss) Dr. H. Herz, Vicepreședinte. (ss) Jacques Axenfeld, (ss) I. Boambă, (ss) Radu Brătianu, (ss) Dr. Const Bucsen, (ss) N. R. Căpităneanu, (ss) Carol A. Davila, (ss) Armin Deutsch, (ss) Axel de Dubay, (ss) Alfred Löwenbach, (ss) Dr. Iancu Mejiann, (ss) A. Popovici Tașcă, (ss) Șerban Tassian.

Verificat și găsit conform cu registrele societății: Cenzorii:

- (ss) Petro V. Haucș, (ss) Dr. Dion Moldovna, (ss) Em. Neumann, (ss) Dr. Carol Révay, (ss) C. Vlcol. 238 1-1

Primăria Municipaliului Brașov.

Nr. 5459-1926. Publicațiune

Se aduce la cunoștință, că în zilele de 30 și 31 Martie a. c. se vor măsura cail bisarilor și cărușăilor. Bisarii și cărușăii sunt obligați să se prezente cu cail lor în două seri și conform instrucțiunilor ce le vor primi dela Prefectura poliției de stat, pe loc de sub Cetățuia lângă Cinema Modern. În caz de ne-supunere proprietarii vor fi pedepsiți conform legii. Brașov, 18 Martie 1926. 239 1-1 Primăria.

Nr. 66-1926. Publicațiune

În ziua de 3 Aprilie 1926 la orele 10 a. m. se va vinde pe lângă observarea dispozițiilor art. 72-83 din legea contabilității publice prin licitație publică cu oferte scrise și închise la ocolul silvic orăș. Oraș-Timiș pășunatul între plantațiunile de brad din Tîmșul sec mare și poteniile din Susal, aparținătoare orașului Brașov.

Prețul de strigare 70.000 lei. Garanția 10.000 lei.

Ofertele timbrate cu 1 Leu și 50 bani, trebuie să conțină afară de prețul oferit în cifre și litere declarația, că oferentul cunoaște condițiunile și se supune lor necondiționat.

Condițiunile detaliate se pot afla între orele de serviciu la subsemnatul birou. Brașov, 15 Martie 1926. Ocolul silvic Oraș-Timiș 240 1-1 al orașului Brașov.

Un necnie silitor cu plată, se primește la PAPE-TARIA HERZ, Brașov. 12-0

PLACILE DE ASBEST (ETERNIT) „METEOR” ale fabricel de eternit din Oșorheiu jud. Bihor. sunt cele mai durabile și mai plăcute! Acoperemântul nu are nevoie de îngrijire și reparare, rezistă tuturor tempestăților, precum și focului, e mai bun și mai eficient ca cel de țichea sau țigla. Execuțăm lucrările de acoperire în toate culorile și după toate sistemele moderne. Acordăm garanție pentru calitatea materialului și manopere acoperișului. Reprezentante în toate centrele de județe. 178 7 0

TERENURI DE CONSTRUCȚIE Din terenul Strada Gărei situat între Fabrica de Petrol și Firma Demeter Gätner & Co., suni de vânzare încă câteva parcele situate la strada de legătură între Strada Dârstei și Strada Gărei. Condițiuni favorabile. A se adresa: FRIDERIC CZELL și FII GR. DR. WILHELM CZELL BRAȘOV, Str. Princip. Carol 36. 233 2-2

MARE TERITORIUM INDUSTRIAL Strada lungă 210-214 cu patru locuințe și clădiri economice (actualmente ferestrele Székej & Margithei) se va închiria din nou în ziua de 28 Martie 1926 ora 3 d. a. în casa comună din Bartolomeiu pe timp de 6 ani (dela Micheli 1926). Tot acolo se vor da în arandă mai multe jugăre de pământ de arat (la gară) și pe teritoriul cel mare de exerciții. Amănunte la episcopul bisericii PLONTSCH, Strada Lungă 219. Brașov, 16 Martie 1926. 246 1-2 Presbiterialul ev. A. B. din Bartolomeu.

